گزارش

هیچ اقدام غیردوستانه‌ای را بی‌پاسخ نمی‌گذاریم

ادامه از صفحه ۲

وی افزود: این سفسطه آگاهانه و برای تحریف افکار عمومی است که گفته می‌شود هر کشوری به دنبال غنی‌سازی است، به دنبال اهداف غیرصلح‌آمیز است؛ چراکه کشورهایی وجود دارند که غنی‌سازی انجام می‌دهند ولی سلاح هسته‌ای ندارند. وی با تأکید مجدد مبنی بر اینکه «برنامه هسته‌ای ایران کاملا صلح‌آمیز است و موضوع غنی‌سازی حقی است که در معاهده منع اشاعه نیز به رسمیت شناخته شده»، گفت: از طرف دیگر، شما نمی‌توانید در عین حال که متحد شما در منطقه از سلاح‌های کشتار جمعی و هسته‌ای برخوردار است و اقدام به اشغالگری می‌کند، آن را نادیده بگیرید و از کشوری که عضو معاهده منع اشاعه است و سابقه هیچ‌گونه تعرضی ندارد و برنامه هسته‌ای‌اش صلح‌آمیز است، انتظار داشته باشید برنامه هسته‌ای خود را تعطیل کند. این یک درخواست غیرمنطقی و غیرقانونی است.

امیرخان متقی بر تعهد این کشور بر معاهده هیرمند تأکید داشت

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به این سؤال که آیا در جریان سفر روز گذشته سرپرست وزارت امور خارجه حکومت سرپرستی افغانستان به ایران، درباره موضوع آب رایزنی و گفت‌وگو شد و به صورت جدی تحقق این مسئله از سوی افغانستان مورد تأکید مقامات تهران قرار گرفت؟ گفت: هر موقع بحثی بین ایران و طرف افغانستانی درباره موضوع آب مطرح بوده، این موضوع از سوی تهران به صورت جدی و شفاف پیگیری شده است. او ادامه داد: آقای متقی در دیدارهایی که در حاشیه مجمع گفت‌وگوی تهران داشتند، بر تعهد این کشور بر معاهده هیرمند تأکید کردند، حتی فراتر از آن رفتند و گفتند که ما وظیفه اخلاقی و انسانی خود می‌دانیم که حقابه ایران محقق شود و آن را اجرائی کنیم. بقائی تأکید کرد: امیدواریم که این موضوع به صورت عملی محقق شود و همان‌طور که پیش‌ازاین نیز گفتم، پیگیری این موضوع در دستور کار ثابت هر نوع گفت‌وگو و مذاکره ما با مقامات افغانستان قرار دارد.

کشورهای حاشیه خلیج فارس خیر و صلاح منطقه و رابطه همسایگی را در نظر بگیرند

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سؤالی درباره نشست سه‌جانبه وزیران امور خارجه ایران، قطر و عمان در تهران گفت: ما با همه کشورهای حاشیه خلیج فارس رابطه خوبی داریم. در هفته گذشته وزیر خارجه سفری به چهار کشور حوزه خلیج فارس ازجمله عربستان، قطر و امارات داشتند و در آنجا یکی از موضوعاتی که بحث شد، تحولات مرتبط با مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا بود. این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران گفت: انتظار ما از کشورهای حاشیه خلیج فارس این است که خیر و صلاح منطقه و رابطه همسایگی را در نظر بگیرند و در دیدگاه‌ها و موضع‌گیری‌ها و رویکردهای‌شان درباره موضوعات مختلف منطقه، انتخاب‌های‌شان مبتنی بر پیشبرد منطقه قوی، باثبات و مصون از سوء نفوذ و اعمال نفوذ سوء طرف‌های ثالث و خارج از منطقه باشد. سخنگوی وزارت خارجه درباره نقش قطر نیز گفت: نقش قطر مهم و سازنده است. قدردان این نقش هستیم، همان‌طور که عمان نقش داشت و این یکی از نشانه‌های رویکرد اثرگذار ایران در نگاه به منطقه و توجه به همسایگان به‌عنوان شرکای مهم ایران در امر تلاش برای حفظ و صیانت منطقه در برابر هرگونه ناامنی و چالش‌هایی است که ممکن است از سوی برخی اعمال شود.

در مواجهه با تحریم‌ها، یاد گرفته‌ایم چگونه بتوانیم منافع خود را تأمین کنیم

سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین در پاسخ به سؤال دیگری درباره موضوع تحریم‌ها گفت: موضوع تحریم، موضوع جدیدی نیست. ما چهل‌وچند سال است که با تحریم‌های متنوع و متعدد و چندلایه آمریکا مواجه هستیم و یاد گرفته‌ایم که چگونه بتوانیم منافع خود را تأمین کنیم. ما قطعاً نمی‌توانیم دست روی دست بگذاریم؛ به خاطر اینکه اگر آمریکا مجموعه قوانین تحریمی را که قطعا هم مبنای قانونی ندارد و هم از لحاظ حقوق‌بشری کاملا مردود و محکوم است، به اجرا بگذارد، بنابراین ما راه‌های مختلفی را حتما امتحان کردیم و باز هم این مسیر را ادامه خواهیم داد، برای اینکه بتوانیم منافع خود را تأمین کنیم.

سخنگوی وزارت خارجه تصریح کرد: نکته دیگر درباره تحریم‌هایی است که در حین مذاکرات در حال اعمال است. این را من برعهده مردم ایران و جامعه بین‌المللی می‌گذارم که قضاوت کنند واقعا طرف آمریکایی تا چه میزان در روند مذاکرات و در ادعاهایی که راجع به پیشبرد گفت‌وگو با ایران برای حل موضوعات مرتبط با هسته‌ای ادعا می‌کند، جدیت و حسن نیت دارد. طبعا این‌گونه اقدامات به‌هیچ‌عنوان نشانه حسن نیت و جدیت تلقی نمی‌شود. بقائی در پاسخ به سؤال دیگری درباره موضوع سرمایه‌گذاری آمریکا در ایران گفت: همان‌طور که بارها توضیح داده‌ام، آن چیزی که شرکت‌های آمریکایی را از فعالیت اقتصادی در ایران یا با ایران منع کرده، ایران نبوده است. آمریکایی‌ها به موجب قوانین تحریمی خود، از هرگونه مراوده اقتصادی با ایران منع شده‌اند، بنابراین مشکل از طرف ایران نیست، بلکه مشکل از طرف قانون‌گذاران آمریکایی است که در این ۴۰، ۵۰ سال با وضع قوانین و مقررات مختلف، هم در سطح کنگره و هم در سطح دستورات اجرائی، هرگونه مراوده اقتصادی بین اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و آمریکایی را منع کردند و برای آن کیفر در نظر گرفتند، بنابراین، این مسئله‌ای است که از طرف آمریکایی‌ها باید حل‌وفصل شود.

به صورت جدی پیگیر پرونده خانم اسفندیاری هستیم

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سؤالی درباره وضعیت دو شهروند ایرانی بازداشت‌شده در فرانسه، «مهدیه اسفندیاری و شاهین حزامی»، گفت: ما به صورت جدی پیگیر پرونده خانم اسفندیاری هستیم. براساس اطلاعاتی که دریافت کرده‌ایم، ایشان تاکنون دو بار توانسته‌اند دیدار کنسولی داشته باشند». او با بیان اینکه «دیگر شهروند ایران در فرانسه چندی پیش آزاد شد»، گفت: اتهامات مطرح‌شده علیه این دو شهروند ایرانی روشن نیست و تمام چیزی که ما شنیده‌ایم، این است که مثلا خانم اسفندیاری در صفحات مجازی خود از مردم مظلوم فلسطین در برابر جنایت‌های اسرائیل دفاع کرده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در ادامه گفت‌وگوی خود با خبرنگاران درباره مذاکرات ایران و اروپا ازجمله مذاکرات اخیری که در استانبول ترکیه انجام شد، گفت: درباره اروپا هم ما همیشه قائل به این بودیم که آماده گفت‌وگو و تداوم گفت‌وگو با طرف‌های اروپایی هستیم. در این جلسه استانبول هم برای ادامه روند اعلام آمادگی شد اما درباره زمان و مکان آن، بعد از مشورتِ مذاکره‌کنندگان ما و طرف‌های اروپایی، اعلام خواهد شد.

غنی‌سازی یک امر فانتزی نیست که از ایران بخواهیم متوقف یا تعلیق کند

او همچنین در پاسخ به سؤال دیگری درباره موضوع غنی‌سازی در ایران تأکید کرد: موضوع غنی‌سازی، به‌عنوان بخشی از چرخه طبیعی صنعت هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، به‌هیچ‌عنوان قابل مذاکره نیست. غنی‌سازی یک امر فانتزی نیست که از ایران بخواهیم متوقف یا تعلیق کند.

سخنگوی وزارت خارجه در این زمینه تصریح کرد: غنی‌سازی یک فناوری و یک نیاز است، برای اطمینان از اینکه صنعت هسته‌ای ایران بدون وقفه به کار خود ادامه خواهد داد و نتیجه دهه‌ها زحمت و تلاش و خون دانشمندان هسته‌ای ماست؛ بنابراین هم حقی است که طبق معاهده منع اشاعه ایران از آن برخوردار است و هم حاصل زحمت دانشمندان ایرانی است که به‌هیچ‌عنوان نمی‌شود از آن گذشت، بنابراین موضع ما در این زمینه خیلی روشن و صریح بیان شده است.

«شرق» از فشار مجدد روانی واشنگتن درباره غنی‌سازی در آستانه دور پنجم مذاکرات گزارش می‌دهد

تعادل بین قاطعیت و انعطاف

مهدی بازرگان: ایران بار دیگر با تکیه بر دیپلماسی هوشمندانه و سیاست خارجی مستقل خود، در مذاکرات غیرمستقیم با ایالات متحده و در صحنه منطقه‌ای، جایگاه خود را به‌عنوان بازیگری مسئول و قدرتمند تثبیت کرده است. اظهارات اخیر استیو ویتکاف، فرستاده ویژه کاخ سفید، درباره دور پنجم مذاکرات در اروپا و تأکید بر توقف کامل غنی‌سازی ایران، تلاشی آشکار برای اعمال فشار روانی بر تهران در آستانه گفت‌وگوهای حساس است. با این حال، پاسخ‌های قاطع عباس عراقچی، مجید تخت‌روانچی و اسماعیل بقایی، همراه با سفر پیش‌روی مسعود پزشکیان به عمان، نشان‌دهنده عزم ایران برای دفاع از حقوق هسته‌ای خود و تعمیق روابط با همسایگان است.

فشار روانی آمریکا در آستانه دور جدید مذاکرات

اظهارات استیو ویتکاف در گفت‌وگو با ای‌بی‌سی نیوز، که خواستار توقف کامل غنی‌سازی ایران به‌عنوان پیش‌شرط مذاکرات شده، نشان‌دهنده تداوم رویکرد فشار حداکثری دولت دونالد ترامپ است. به نوشته ایرنا، ویتکاف با اشاره به نامه ادعایی از جانب ترامپ به رهبر انقلاب و مذاکرات غیرمستقیم در عمان، مدعی شد که آمریکا سیگنال‌های لازم برای حل دیپلماتیک مسئله را ارسال کرده است. او همچنین اعلام کرد که دور پنجم مذاکرات هفته آینده در یکی از کشورهای اروپایی برگزار خواهد شد و ابراز امیدواری کرد که به نتایج مثبتی منجر شود. این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و حتی نهادهای اطلاعاتی غربی، بارها صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران را تأیید کرده‌اند. تأکید ویتکاف بر غنی‌سازی صفر درصد، نه‌تنها با ماده ۴ معاهده منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای (ان‌پی‌تی) که حق غنی‌سازی را برای کشورهای عضو به رسمیت می‌شناسد، مغایرت دارد، بلکه تلاشی برای تحمیل خواسته‌های غیرواقعی به تهران است. این رویکرد که با تناقض‌های آشکار در مواضع آمریکا همراه است، نشان‌دهنده نبود انسجام در تیم مذاکراتی کاخ سفید و تلاش برای تحت فشار قراردادن ایران در آستانه دور جدید گفت‌وگوهاست. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در واکنش به این ادعاها، روز یکشنبه و در حاشیه نشست مجمع تهران با قاطعیت اعلام کرد که غنی‌سازی در ایران ادامه خواهد یافت و این اظهارات «از واقعیت مذاکراتی کاملا به دور است». او با تأکید بر آمادگی ایران برای ارائه تضمین‌های لازم درباره صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای، نشان داد که تهران آماده گفت‌وگوی سازنده است، مشروط بر اینکه حقوقش محترم شمرده شود. این پاسخ، که ریشه در دیپلماسی صبورانه ایران دارد، نه‌تنها زیاده‌خواهی‌های آمریکا را خنثی کرد، بلکه فضایی برای پیشبرد مذاکرات بر مبنای احترام متقابل ایجاد کرد.

دفاع از دستاوردهای ملی: غنی‌سازی غیرقابل مذاکره

موضع ایران در برابر فشارهای آمریکا، با پاسخ‌های صریح دیگر مقامات ارشد تکمیل شد. مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، در اظهاراتی قاطع تأکید کرد که غنی‌سازی یک «دستاورد ملی» است و ایران به‌هیچ‌وجه در این زمینه کوتاه نخواهد آمد. او با اشاره به تلاش‌های دهه‌های گذشته دانشمندان ایرانی و نقش غنی‌سازی در تأمین نیازهای کشاورزی، پزشکی و صنعتی کشور، اظهارات ویتکاف را غیرواقعی خواند و گفت: «اگر موضع آمریکا غنی‌سازی صفر باشد، عملا مذاکرات به جایی نخواهد رسید». تخت‌روانچی همچنین به مذاکرات پشت درهای بسته اشاره کرد و انتقاد کرد که برخی مقامات آمریکایی، مانند ویتکاف و مارکو روبیو، ترجیح می‌دهند از طریق رسانه‌ها مذاکره کنند، درحالی‌که ایران مواضع خود را صریحا در اتاق مذاکره مطرح کرده است. او با تأکید بر خودکفایی ایران در فناوری هسته‌ای، افزود: «ما نمی‌توانیم به دیگران اتکا کنیم؛ توانایی غنی‌سازی را خودمان توسعه داده‌ایم و براساس نیازهای کشور ادامه خواهیم داد». دراین‌بین اگرچه ایران در این مذاکرات، با حفظ خطوط قرمز خود، به‌ویژه حق غنی‌سازی، فضایی برای پیشرفت گفت‌وگوها ایجاد کرده است اما تخت‌روانچی در حاشیه مجمع تهران، به ایده‌هایی مانند تشکیل کنسرسیوم هسته‌ای با کشورهای منطقه اشاره و عنوان کرد «اگر مذاکرات جدی شود، ایران ممکن است این پیشنهاد را بررسی کند. این اظهارات، نشان‌دهنده انعطاف استراتژیک ایران در کنار قاطعیت است که به تهران اجازه می‌دهد هم از حقوق خود دفاع کند و هم درهای گفت‌وگو را باز نگه دارد». اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه، نیز در نشست خبری روز دوشنبه، غنی‌سازی را «نیازی اساسی» و «حق مسلم» ایران طبق ان‌پی‌تی دانست. او با اشاره به زحمات دانشمندان هسته‌ای ایران، تأکید کرد که این فناوری، نتیجه دهه‌ها تلاش و فداکاری است و قابل مذاکره نیست. بقایی همچنین رویکرد آمریکا را به «بازی مار و پله» تشبیه کرد و گفت که مواضع متغیر واشنگتن، با اعلام درخواست‌های جدید پس از هر دور مذاکره، اعتماد به جدیت آمریکا را تضعیف می‌کند. این اظهارات مؤید عزم تهران برای حفظ دستاوردهای علمی و استقلال فناوری خود در برابر فشارهای خارجی است.

چرخش فضا از دور چهارم تا دور پنجم

در حالی هفته آینده منتظر برگزاری دور پنجم گفت‌وگوهای تهران-واشنگتن هستیم که تا به اکنون چهار دور مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در مسقط و رم، با میانجیگری بدرالدین البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان، به‌مثابه نقطه عطفی در دیپلماسی هسته‌ای ایران عمل کرده است. در این زمینه این چهار دور مذاکرات انجام‌شده که مقامات هر دو طرف آن را «بسیار مثبت» توصیف کرده‌اند، نشان‌دهنده تمایل ایران و ایالات متحده به یافتن راه‌حلی دیپلماتیک است. عراقچی پس از دیدار با البوسعیدی در حاشیه مجمع گفت‌وگوی تهران، اعلام کرد که مکان و زمان دور پنجم مذاکرات تقریبا مشخص شده و به‌زودی اعلام خواهد شد که به نحوی تأیید خبر ویتکاف بود. با این حال وزیر خارجه کشورمان صراحتا عنوان کرد که تاکنون هیچ پیام مکتوبی از آمریکا از طریق عمان دریافت نکرده است که نشان می‌دهد گفته‌های ترامپ پس از بازگشت از تور منطقه‌ای، درباره ارسال بسته پیشنهادی ایالات متحده به ایران تاکنون رنگ واقعیت به خود نگرفته است. هرچند که گفته می‌شد دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در عمان، روز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۴، گامی مهم در گفت‌وگوهای هسته‌ای بود، اما اکنون و در آستانه دور پنجم به نظر می‌رسد که وضعیت کاملا متفاوت است. پیش‌تر وب‌سایت آکسیوس به نقل از منابع مطلع گزارش داد که استیو ویتکاف، فرستاده ویژه کاخ سفید، برای اولین بار پیشنهاد مکتوب توافق هسته‌ای را به عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، ارائه کرده است. این سند، چارچوب برنامه هسته‌ای غیرنظامی ایران و الزامات نظارت را تشریح می‌کند و از سوی عراقچی برای بررسی به تهران منتقل شده است. با این حال عراقچی در ۲۵ اردیبهشت، در حاشیه نمایشگاه کتاب تهران، ادعای دریافت پیشنهاد مکتوب را رد کرد و گفت: «تاکنون هیچ سندی از آمریکا دریافت نکرده‌ایم، اما ایران دو سند حاوی مواضع خود به عمان ارائه داده است». او افزود که ممکن است در آینده پیشنهادی از طریق عمان دریافت شود و تأکید کرد: «ایران آماده اعتمادسازی در برنامه هسته‌ای در ازای رفع تحریم‌هاست». آکسیوس مدعی شده بود که در دور اول، ایران سندی ارائه داد که ویتکاف آن را زودهنگام خواند. در دور سوم، سند به‌روزشده ایران پذیرفته شد و پس از تبادل پرسش‌ها، ویتکاف در دور چهارم پیشنهاد آمریکا را «دلپسند» توصیف کرد، اما خواستار پیشرفت بیشتر شد. در مقابل، یک مقام ایرانی به رویترز گفت که تهران پیشنهادی جدید دریافت نکرده و بر انتقال اورانیوم غنی‌شده در ازای لغو تحریم‌ها پافشاری می‌کند. قبل از مواضع تازه ویتکاف، او مذاکرات را «پیچیده اما امیدوارکننده» خواند و در مصاحبه‌ای با آتلانتیک گفت «توافق با ایران ممکن است پیش از صلح در اوکراین محقق شود». همان زمان دونالد ترامپ نیز در ریاض و قطر بر تمایل به توافق با ایران تأکید کرد، اما هشدار داد که پیشنهادش محدود است. عراقچی مذاکرات دور چهارم را «بسیار سخت» اما ادامه‌دار دانست. اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه، دور چهارم را «دشوار، اما مفید» خواند. باوجوداین، عراقچی از «جنگ رسانه‌ای» در کنار مذاکرات سخن گفت و مواضع ضدونقیض آمریکا را ناشی از نبود تمرکز یا سبک مذاکراتی آنها دانست. او بهره‌مندی از انرژی هسته‌ای را حق ایران خواند و تصریح کرده بود که بحث تضمین‌ها در صورت تفاهم مطرح خواهد شد.

پزشکیان راهی مسقط می‌شود

با توجه به آنچه گفته شد، سفر پیش‌روی مسعود پزشکیان به عمان، که به گزارش تسنیم هفته آینده انجام خواهد شد، گامی مهم در تقویت روابط دوجانبه و مهم‌تر از همه، حمایت تهران از میانجیگری عمان در مذاکرات است. پزشکیان روز یکشنبه و در دیدار با البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان و میزبان مذاکرات تهران-واشنگتن، ابراز امیدواری کرد که این سفر نقطه عطفی در تعمیق روابط ایران و عمان باشد. در این شرایط، سفر رئیس‌جمهور کشورمان به عمان که در ادامه سیاست همسایگی دولت چهاردهم قرار دارد، نه‌تنها به تقویت همکاری‌های اقتصادی و سیاسی با عمان کمک می‌کند، بلکه پیام روشنی به آمریکا و غرب می‌فرستد که ایران در کنار مذاکرات هسته‌ای، به طور فعال روابط منطقه‌ای خود را گسترش می‌دهد.

از تناقض‌های آمریکا تا فشارهای بی بی

با وجود پیشرفت در مذاکرات، ایران همچنان با چالش‌های متعددی روبه‌روست. در آمریکا، اختلافات داخلی بین چهره‌های میانه‌رو مانند ویتکاف و تندروهایی مثل مارکو روبیو و مایک والتز، مذاکرات را پیچیده کرده است. روبیو، که به‌عنوان وزیر خارجه آمریکا فعلا نقش پلیس بد را به‌تنهایی و پس از کناررفتن مایک والتز، مشاور امنیت ملی کاخ سفید در قبال تهران ایفا می‌کند، بارها خواستار توقف کامل برنامه هسته‌ای ایران شده است. این تناقض‌ها، که بقایی آن را «عدم قطعیت مکرر» خواند، اعتماد به جدیت آمریکا را تضعیف می‌کند. فشارهای اسرائیل و شخص نتانیاهو نیز مانع دیگری است. بی بی، که خواستار اعمال «مدل لیبی» (حذف کامل زیرساخت‌های هسته‌ای) بر ایران شده، با واکنش قاطع عراقچی مواجه شد که این ایده را «خوابی تعبیرنشدنی» خواند. گزارش‌های رسانه‌هایی مانند گاردین و آکسیوس نشان می‌دهد که تهدیدات نظامی اسرائیل و لابی‌های آن در واشنگتن، تلاشی برای مختل‌کردن مذاکرات است. با این حال، ایران با دیپلماسی فعال خود این چالش‌ها را مدیریت کرده است. حمایت چین و روسیه، که مذاکرات عمان را گامی برای کاهش تنش خوانده‌اند، به تهران اهرم لازم برای مذاکره از موضع قدرت داده است. دیدارهای اخیر عراقچی با مقامات روس و سفر خالد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان، به تهران، نشان‌دهنده حمایت گسترده منطقه‌ای و بین‌المللی از ایران است. این حمایت‌ها که در اجلاس بغداد (می ۲۰۲۵) نیز بازتاب یافت، ایران را به‌عنوان نیروی محرکه ثبات منطقه‌ای معرفی کرده است.

حفظ تعادل بین قاطعیت و انعطاف

هرچند چهار دور مذاکره صورت‌گرفته با طرف آمریکایی همگی از حساسیت‌های بالایی برخوردار بوده‌اند، اما مجموع نکات یادشده مؤید آن است که دور پنجم مذاکرات که گفته می‌شود احتمالا در اروپا برگزار خواهد شد، با توجه به نزدیک‌شدن نشست فصلی شورای حکام و گسل تهران با تروئیکای اروپایی و زمزمه احتمال فعال‌شدن مکانیسم ماشه از اقتضائات شکننده‌تری برخوردار است. تاکنون ایران با تأکید بر حق غنی‌سازی و صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود، آماده ارائه تضمین‌های لازم برای راستی‌آزمایی است، مشروط بر اینکه حقوقش محترم شمرده شود. اظهارات تخت‌روانچی درباره موضوع اسنپ‌بک (بازگشت خودکار تحریم‌ها) نشان می‌دهد که ایران با دقت مسائل فنی و حقوقی را دنبال می‌کند و در برابر هرگونه سوءاستفاده احتمالی، در چارچوب ان‌پی‌تی واکنش نشان خواهد داد. سفر پزشکیان به عمان هم به موازات تأکید بر تداوم و تعمیق سیاست همسایگی جمهوری اسلامی ایران، پالسی برای مدیریت بهتر مذاکرات را در بطن خود دارد. حال باید تصریح کرد که چشم‌انداز آینده به توانایی ایران در حفظ تعادل بین قاطعیت و انعطاف بستگی دارد. دیپلماسی تهران، که در مذاکرات عمان، تعاملات با آژانس و روابط منطقه‌ای موفق بوده، می‌تواند به توافقی عادلانه منجر شود که تحریم‌های ناعادلانه را لغو کند و برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران را حفظ کند. چنین توافقی، نه‌تنها به نفع ایران است، بلکه به صلح و ثبات منطقه‌ای کمک خواهد کرد. ایران با سیاست خارجی مبتنی بر استقلال، همکاری و مقاومت، بار دیگر ثابت کرده که قادر است در برابر فشارهای جهانی ایستادگی کند و آینده‌ای روشن برای خود و منطقه رقم بزند.

سیاست خارجی ترامپ، رویارویی عمل‌گرایانه با واقعیت‌های موجود

ادامه از صفحه ۲

در این چارچوب است که سنت‌های رئیس‌جمهوری آمریکا را تغییر می‌دهد و منطقه خلیج فارس را برای اولین سفر خارجی خود انتخاب می‌کند؛ منطقه‌ای که سود اقتصادی درخور توجهی از حضور در آن می‌برد و البته خطر نفوذ چین، رقیب آمریکا نیز آن را تهدید می‌کند. در نهایت باید تأکید کرد هرچند اقدامات ترامپ در حوزه روابط بین‌الملل نامتعارف به نظر می‌رسد، اما هیچ‌کدام از آنها خارج از چارچوب‌های اصلی استراتژی امنیت ملی آمریکا طراحی نشده و همه آنها در دوره‌های رهبری رئیس‌جمهورهای دموکرات مورد توجه قرار گرفته است؛ هرچند نه بایدن و نه اوباما جسارت ترامپ را در اجرائی‌کردن تغییرات در روابط بین‌الملل آمریکا نداشتند. امروز ایالات متحده با رویکردی عمل‌گرایانه و کاملا غیرایدئولوژیک، در پی تأمین منافع خود است؛ ضمن اینکه تعامل ترامپ در اولین دور ریاست‌جمهوری او با طالبان و کره شمالی نیز نشان داده در صورت توجه به نگرانی‌های آمریکا، می‌توان امتیازات غیرمتعارفی را هم از ترامپ گرفت. مجموعه این موارد، حساسیت و اهمیت تعاملات جاری کشورمان با آمریکا را نشان می‌دهد و روشن می‌کند که این تعاملات می‌تواند مسیری تازه را در سیاست خارجی کشور و توسعه منطقه رقم بزند.